

M E M O

AAN : Leden van de Commissie Ruimte

VAN : Frans Hilverda, afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling

DATUM : 28 september 2012

BETREFT : Reactie op onderzoek Stikstof Verordening provincie

Beste leden van de Commissie Ruimte,

In het Eindhovens Dagblad van 18 september 2012 stond het artikel "Boeren leven milieuregels slecht na". Volgens het artikel vonden de meeste overtredingen in het kader van de Stikstof Verordening binnen vijf gemeenten plaats. De gemeente Asten wordt in dat verband ook genoemd. Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant zouden deze nalatige gemeenten manen 'hun verantwoordelijkheid te nemen' voor het toezicht op naleving van de bouw- en milieuvergunningen waarvoor zij bevoegd gezag zijn. In deze memo vindt u de resultaten van ons onderzoek naar aanleiding van het krantenartikel en onze visie over het onderzoeksrapport van de provincie.

Onderzoeksrapport provincie

In september 2012 maakte de provincie Noord-Brabant haar rapport "Evaluatie van het toezicht en de handhaving van de Verordening Stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant gedurende de periode november 2010-december 2011" bekend op haar site .

Wij hebben dit rapport op 18 september 2012 opgevraagd bij de provincie.

De rapportage heeft betrekking op de periode november 2010 tot 1 januari 2011.

Volgens het rapport is een percentage van 62% aan overtredingen geconstateerd bij 39 bezochte bedrijven binnen de gemeente Asten. Daarbij wordt opgemerkt, dat dit "in vrijwel alle gevallen een overtreding betreft van de Wabo/Wm-vergunning". In het rapport staat "dat bij een aantal gemeenten, waar substantiële aantallen veehouderijen (>10) werden gecontroleerd, bovengemiddelde aantallen overtredingen zijn geconstateerd (>55%). Dit zou het geval zijn in de gemeenten Asten, Bernheze, Boekel, Oss en Veghel". Naar aanleiding hiervan hebben wij nadere stukken opgevraagd.

Opgevraagde stukken

Op 19 september 2012 hebben wij de genoemde 39 rapportages bij de coördinator SRE opgevraagd. Op 20 september 2012 bevestigde men ons per mail dat de gevraagde rapporten digitaal zouden worden verzonden.

Op 20 september 2012 ontvingen wij de rapporten per mail van het SRE.

Wij ontvingen rapportages (controles) over 53 bedrijven met 43 daarbij behorende brieven in plaats van die over 39 bedrijven, waarvan het rapport melding maakt. Alle bedrijfsbezoeken vonden plaats binnen de onderzoeksperiode.

Overzicht van overtredingen

De resultaten van het intern onderzoek liggen vertrouwelijk ter inzage in de leeskamer.

Daarin wordt per bedrijf weergegeven: soort en categorie van overtreding, de huidige stand van zaken (wat hebben wij als gemeente gedaan) en de nog te ondernemen acties.

Kort samengevat: 32,1% van de 53 bezochte bedrijven begaat een overtreding waarvoor de gemeente het bevoegde gezag is. 60,4% van de 53 bezochte bedrijven wacht op "nadere berichtgeving" van de provincie of begaat een overtreding waarvoor alleen de provincie het bevoegd gezag is. Bij 2 van de 53 bedrijfsbezoeken heeft overdracht aan Repressieve Handhaving (RHH) van de provincie plaatsgevonden (categorie 1 overtreding), waarvan 1 bedrijf is overgedragen aan het Regionaal Milieuteam (politie). De overige overtredingen vallen onder categorie 2 (de kleinere overtredingen).

Zeven bedrijven met een overtreding waarvoor de gemeente bevoegd gezag is, vallen onder prioriteit 4 van het "Uitvoeringsprogramma handhaving 2011" van de gemeente. Prioriteit 4 houdt in dat 25% van de bedrijven gecontroleerd wordt. Wegens beperkte capaciteit voeren wij geen "prioriteit 4 controles" uit.

Bij 7 van de 10 bezochte IPPC-bedrijven (Intensieve veehouderij bedrijven, prioriteit 1) waarbij een overtreding is geconstateerd (bevoegd gezag gemeente), heeft een controle door de gemeente zelf plaatsgevonden. Bij een aantal van deze bedrijven zijn de tekortkomingen in orde gebracht, de overige hebben wij aangeschreven (zie actiepuntenlijst leeskamer). De controles die nog plaats dienen te vinden, plannen wij op korte termijn in.

Uitleg "Nadere berichtgeving"

In diverse controleverslagen staat in de kolom "overtreding" dat er "nadere berichtgeving" volgt. Dit betreft de vergunningplicht in het kader van artikel 19d van de Natuurbeschermingswet. De constateringteksten zijn inhoudelijk hetzelfde. Hieronder volgt één van de door de provincie gebruikte teksten: *"Uit recente jurisprudentie is gebleken dat alle bedrijven die mogelijk een significant effect op beschermde natuurgebieden hebben, moeten beschikken over een vergunning krachtens de Natuurbeschermingswet. Wij hebben geconstateerd dat deze inrichting over een dergelijke vergunning beschikt. Dit kan betekenen dat de inrichtinghouder in overtreding is van artikel 19d van de Natuurbeschermingswet. Momenteel worden de gevolgen van de desbetreffende uitspraak in kaart gebracht. Indien op deze inrichting van toepassing, zal de inrichtinghouder hiervan nader bericht ontvangen over de te nemen stappen"*.

De provincie suggereert hiermee dat er een overtreding is, maar is kennelijk nog aan het uitzoeken wat ermee moet gebeuren.

Belangrijke details

- Een aantal bedrijfsbezoeken (IPPC) heeft de toezichthouder van het SRE samen met de toezichthouder van de gemeente uitgevoerd. Door een dergelijke samenwerking wordt bereikt dat er niet telkens een toezichthouder van een andere instantie op het erf komt.
- Veel bedrijfsbezoeken zijn binnen een zeer korte tijd uitgevoerd. We hebben de coördinator en toezichthouders van het SRE enkele malen verzocht om de controles beter te spreiden over het jaar. Beter spreiding kon volgens ons namelijk voorkomen dat geconstateerde zaken onnodig lang bleven liggen.
- Soms verstrekt de provincie Natuurbeschermings-vergunningen waarbij de toegestane ammoniakemissie lager is dan de vergunde ammoniakemissie door de gemeente (zie voorbeeldbrief bijlage 1, leeskamer). In dat soort gevallen kan het voorkomen dat wel de natuurbeschermingswet wordt overtreden, maar niet de wet milieubeheer. De gemeente kan daar dan niets mee.
- 1 bedrijf met een categorie 1- overtreding is in overleg met het Regionaal Milieuteam (RMT), politie DAS en ons Team Handhaving overgedragen aan het Regionaal Milieuteam voor een strafrechtelijk onderzoek. Hierbij is afgesproken dat de gemeente Asten een pas op de plaats maakt en het Regionaal Milieuteam-onderzoek niet zal "doorkruisen".
- De Gemeente Asten neemt deel aan het project elektronische datalogging (pilot opgezet vanuit de provincie). In de verleende milieuvergunningen voor luchtwassers hebben wij voorgeschreven dat de vergunninghouder aan ons rendementsmetingen van de luchtwasser moet overleggen. Op die manier kunnen wij vaststellen of de luchtwasser voldoet. In afwachting van het resultaat van het pilotproject van de provincie eisen wij op het moment geen rendementsmetingen. Het is immers mogelijk dat datalogging een vervanger wordt van de rendementsmetingen.

- Van bedrijven die hun luchtwassysteem niet onder controle hebben, kunnen wij alsnog verlangen om een rendementsmeting te laten uitvoeren.
- De coördinator SRE heeft meerdere malen verklaard de gemeente Asten geen nalatigheid verweten kan worden. De samenwerking met Asten is prima. Asten speelt een actieve rol bij handhavingzaken.
- De opsteller van het onderzoeksrapport provincie geeft aan dat het woord "nalatigheid" niet in het rapport voorkomt (gescreend). Op onze vraag of de gemeente Asten een brief ontvangt waarin wij gemaand worden 'onze verantwoordelijkheid te nemen' voor het toezicht op naleving van bouw- en milieuvergunningen waarvoor wij bevoegd gezag zijn, kregen wij geen duidelijk antwoord. Voor dergelijke informatie werden wij verwezen naar de afdelingen "Interbestuurlijk Toezicht" en "Handhaving".
- Zowel de coördinator van het SRE als de opsteller van het onderzoeksrapport provincie geven aan dat de term "nalatigheid" afkomstig is van de journalist van het Eindhovens Dagblad.

Conclusie

- Wij hebben de genoemde 39 rapportages over bedrijfsbezoeken gevraagd, maar 53 rapportages ontvangen. Hierbij kan de vraag worden gesteld: "Welke rapportages hiervan maken deel uit van het onderzoeksrapport van de provincie?" Zijn misschien alleen de overtreders meegenomen?
- Met de 53 verzonden rapportages zijn 43 begeleidende brieven meegezonden. Hierbij kan de vraag worden gesteld: "Heeft de provincie wel alle 53 bezochte bedrijven schriftelijk op de hoogte gebracht?"
- 60,4% van de 53 bezochte bedrijven wacht op nadere berichtgeving van de provincie of begaat een overtreding waarvoor alleen de provincie het bevoegd gezag voor is.
- 32,1% (=17 bedrijven) van de 53 bezochte bedrijven begaat 1 of meerdere overtredingen (combinatie Stikstof Verordening, Wet milieubeheer, WABO). De stelling dat "het in vrijwel alle gevallen een overtreding betreft van de Wabo/Wm-vergunning" is dus onjuist.
- 4% (2 bedrijven) begaat een categorie 1- overtreding. Voor wat betreft de overige overtredingen vallen deze onder categorie 2.

Aanbeveling / vervolgstappen

- Actiepunten waarvoor wij bevoegd gezag zijn, handelen wij zo snel en zo secuur mogelijk af (Zie actiepuntenlijst leeskamer).
- Deze memo voorleggen aan de Provincie en haar reactie vragen over het verschil tussen hun cijfers en die van ons en deze mee te nemen in de eindrapportage.
- We blijven samenwerken met de SRE-toezichthouders.
- De provincie verzoeken om als er in de toekomst opnieuw een onderzoeksrapport komt, dat met de betrokken gemeenten te bespreken voordat het gepubliceerd wordt.

Opmerking

Tot op heden hebben wij geen brief van GS ontvangen.

Met vriendelijke groet,
college van burgemeester en wethouders van Asten,
wethouder Martens,
namens deze,
afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling,
f.hilverda@asten.nl